

Utdanningsmelding 2015.

Utdanningsmeldingen er behandlet og godkjent ved møte i Instituttrådet 3. mars 2016.

Planer og prioriteringer

Nytt bachelorprogram: Instituttet rapporterte i utdanningsmeldingen for 2014 at vi var i gang med å utarbeide forslag til nytt BA-program i «Globalisering og utvikling», som den gang var ute til høring i de respektive fagmiljøer. Dette forslaget vant ikke frem, men i tiden fremover vil et mulig engasjement i tverrfaglige studieprogram være med i instituttets diskusjoner om undervisningsportefølje.

Rekrutteringsarbeid:

Instituttet viderefører prosjektet med skolebesøk ved videregående skoler, først igangsatt høst 2014/vår 2015 og delfinansiert ved PEK-midler. Vi har nylig engasjert en nyutdannet sosialantropolog som skal presentere faget og vedlikeholde dialogen med lærere gjennom nye skolebesøk i februar-mars 2016.

Instituttet har gjennom et samarbeid med i UiBs kommunikasjonsavdeling og Frode Storås ved Bergen Museum produsert to filmer i rekrutteringsøyemed. Disse er tilgjengelig på hjemmesidene. Vi vil bruke instituttets nettsider mer aktivt i rekrutteringsarbeidet ved å publisere studenters reisebrev «fra felten» og «på utveksling».

I 2015 etablerte Instituttet et nytt emne (SANT240) med tittelen «Poverty, welfare and marginalisation». Dette emnet bygger på vårt tidligere SANT230, og er en utvidelse fra 10 til 15 studiepoeng. Vi håper denne utvidelsen vil gjøre emnet enda mer attraktivt for internasjonale studenter. I 2015-2016 søkte vi dessuten Erasmus+ programmet om studentmobilitet fra sør, med den hensikt å bidra til rekruttering av internasjonale studenter. Vi avventer tilbakemelding på utfallet av denne søknaden.

Vi er i dialog med SKOK om et mulig samarbeid for at studenter fra SKOK kan ta spesialisering i sosialantropologi. Instituttet forventer at dette kan gi en liten økning i søkertallene ikke bare på BA-emner men på sikt også på MA-nivå.

Styrking av studietilbudet:

Instituttet har opprettet et nytt førstesemesteremne, SANT150 Akademisk skriving, teori og metode: antropologiske tilnæringer, som vi tror vil dekke et behov for skrivetrening som vi opplever at bachelorstudentene etterspør (se under «Endringer i studietilbudet»).

Instituttet har i dag et godt samarbeid med universitetsbiblioteket og har lagt til rette for at studenter kan følge kurs i bruk av søkemotorer/databaser og EndNote. Kursene har hittil vært integrert i undervisningen på SANT260 og SANT302. I det ny-etablerte emnet SANT150 legger instituttet stor vekt på opplæring i akademisk skriving, og vi vil vurdere å utvide samarbeidet med universitetsbiblioteket, for eksempel ved at studentene på dette emnet tilbys et kurs om siteringsteknikk.

Studiekvalitets- eller læringsmiljøtiltak

Studentbarometeret for 2015 viser en økning av tilfredshet blant studentene sammenlignet med 2014, på de aller fleste punkter (overordnet tilfredshet 4,2 i 2015 mot 4,0 i 2014). Gjennomgående scorer vårt institutt på samme nivå eller bedre sammenlignet med de andre norske antropologi-instituttene.

Studentene melder om mindre tilfredshet når det gjelder kontakt mellom studenter og faglig stab, og instituttets bruk av vurderingsform. I den forbindelse jobber undervisningsutvalget med å finne gode «verktøy» som kan gi mer studentaktive undervisningsformer, og vurderer hvordan vi kan variere mellom ulike måter å teste studenters kunnskap på. Blant annet vil SANT150 ha hjemmeeksamen som vurderingsform

istedenfor skoleeksamen. I tillegg vil instituttet fortsette med mentorordningen (se under pkt. «Gjennomstrømming i studieprogram») og fra 2016 legger vi til rette for å holde flest mulig av arbeidsgruppene på seminarrom på instituttet. Dette er tiltak for å minske avstanden mellom studentene og instituttet.

Vår erfaring er at bachelorstudentene mangler skrivetrening gjennom studieløpet, til tross for innlevering av obligatorisk oppgave i alle våre spesialiseringsemner. Omleggingen av førstesemesterløpet og fokus på akademisk skriving i SANT150 (se pkt. «Endring i studietilbud») er et tiltak som vil imøtekomme dette.

I forlengelsen av dette må det understrekes at instituttets ressursituasjon gjør det utfordrende å tilrettelegge for økt innsats i forhold til akademisk skriving, samt imøtekomme krav fra både studentorganisasjoner og UiB sentralt om å tilrettelegge for mer studentaktive undervisningsformer. Dette gjelder særlig i lys av instituttets situasjon med permisjoner og langtidssykemeldinger blant fast vitenskapelig ansatte, som bare delvis dekkes inn ved hjelp av vikarmidler.

Evaluerings:

Studieprogramevaluering: Rapporter fra programsensor for 2015 gir BA og MA i sosialantropologi svært gode skussmål. Når det gjelder BA-programmet har programsensor i 2015 særlig sett på SANT 215 Komparativ regional etnografi. Etter programsensors vurdering er dette et godt bidrag til BA-programmet som helhet, samtidig som han anbefaler at vi arbeider videre med samordningen av kurssets to deler. Når det gjelder MA rapporteres det at studentene var «svært fornøyd med programmet», og at de også var fornøyd med overgangen fra BA til MA der de spesielt «trakk frem både SANT 215 og bacheloressay (SANT 260) som gode forberedelser til master».

Programsensor kommenterte i fjorårets rapport nedgangen i søknader til samfunnsfag generelt og sosialantropologi spesielt (se «Programsensorrapport for bachelor- og masterprogrammet i sosialantropologi», februar 2015, s. 7). Da er det gledelig at programsensor i årets rapport kan slå fast at årets tall på BA er svært positive for sosialantropologi: Opptakstall på BA gikk fra 68 i 2014 til 94 i 2015. Også på MA er det en liten økning.

Emneevaluering og publisering i Kvalitetsportalen: Emneevalueringer fra vår 2015 og programsensorrapportene fra 2015 er lagt ut i Kvalitetsportalen. Emneevaluering fra høst 2015 vil legges ut så snart de er på plass. Forøvrig fortsetter vi vår ordning med programsensor i 2016.

For 2016 følger vi vår evalueringskalender, noe som innebærer at SANT220, SANT260 og SANT280-10 skal evalueres vår 2016, og SANT104, SANT240 og SANT301 skal evalueres høst 2016.

Endringer i studietilbudet:

Nytt emne: Etter at SV100 ble vedtatt nedlagt høstsemesteret 2015, bestemte instituttet å opprette et nytt emne – SANT150 Akademisk skriving, teori og metode: antropologiske tilnærminger (10 sp). Emnet har fire elementer: en bred innføring i samfunnsvitenskapelige tenkemåter, en innføring i sosialantropologiens klassiske formidlingsform: monografien, en introduksjon til klassiske tema, samt trening i akademisk skriving. Studieplanen for SANT150 er nå godkjent av fakultetsledelsen, detaljert pensum er under utarbeidelse, og emnet går første gang høst 2016. Kurset vil være tett integrert med vårt ex.fac.-emne SANT100, og vi vil sette inn betydelige ressurser til undervisningsassistenter for de ferske studentene.

Pause i Mphil-programmet: Nedleggelsen av kvoteprogrammet resulterte i at instituttet besluttet å ta pause i Mphil-programmet. Vi utreder nå mulighetene for å fortsette, og avventer endelig utlysning for partnerskapsprogrammet.

Mulig utvidelse av SANT280: Instituttet vurderer å utvide innsatsen for SANT280-emner (del av instituttets valgfrie emne-tilbud, hovedsakelig engelskspråklige) fra 5 til 10 studiepoeng. Trolig vil emnet dermed bli mer attraktivt, også for bachelor- og masterstudenter ved andre institutter og fakulteter.

Utredningsarbeid: Instituttet har for tiden en grundig diskusjon om de tre hovedvirksomhetene: undervisning, forskning og forskningsutdanning. Halvdagsmøter arrangeres, og det legges opp til en samlet drøfting når vi i april 2016 besøker vårt søsterinstitutt i København. Det tas sikte på å komme frem til en bredt anlagt strategi mht. utdanning for de neste årene, der utviklinger og mulige endringer innen utdanning sees i sammenheng med utviklinger innen forskning og forskningsutdanning.

Etter- og videreutdanning

Instituttet har pr. i dag ingen etter- og videreutdanningstilbud, men vi vil vurdere å utvikle noe på sikt. Arbeidet med skolebesøk og kontakt med videregående skoler vil i denne sammenhengen være svært viktig for å undersøke hvilke behov det er for et slikt tilbud.

Gjennomstrømming i studieprogrammene

Frafallet blant BA-studentene er størst blant førstesemesterstudentene. Et tiltak vi mener bidrar til å hindre dette er at vi nå holder orienteringsmøte på høstsemesteret for helt nye studenter (på forelesning i SANT100) om kommende vårsemester, utveksling, masterprogram og arbeidslivsrelevans. Dette ser ut til å ha en positiv effekt på studenttallene og vi vil videreføre ordningen.

I 2014 etablerte Instituttet en «mentorordning» ved at vi gikk inn for å styrke betydningen av mentor-aspektet i seminarlederjobben. Hensikten var å styrke studentenes faglige tilknytning og senke terskelen for å ta kontakt og stille spørsmål. Ordningen ble videreført i 2015; den synes å ha god effekt på hvor mange studenter som fortsatte på studiene semesteret etter. Ordningen skal videreføres i 2016.

Med tanke på gjennomstrømming er det nye emnet SANT150 et viktig tiltak ment å gjøre studentene faglig sterke – og tryggere på faget – allerede fra første semester. Instituttet ønsker dessuten å innføre tiltak for å øke kullfølelsen også mot slutten av BA-løpet, for studentene som skriver bacheloroppgave, for på den måten å øke rekruttering til MA. En kombinasjon av sosialt og faglig opplegg på seminar utenbys er et forslag vi ser på, men vi har foreløpig ingen konkrete planer.